

Seria: PSYCHIATRIA I PSYCHOTERAPIA

Tytuł oryginału: *Motivational Interviewing: Fourth Edition: Helping People Change and Grow*

Copyright © 2023 The Guilford Press
A Division of Guilford Publications, Inc.
Published by arrangement with The Guilford Press

Copyright © for the Polish translation by Joanna Gołąb, 2025
Tłumacz pierwszego wydania Robert Andruszko

Copyright © for the Polish edition by Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
Wydanie II, Kraków 2025
All rights reserved

Redakcja naukowa
dr Małgorzata Adamczyk-Zientara

Projekt okładki
Jan Paluch / www.janpaluch.pl

Niniejsza książka stanowi utwór chroniony na podstawie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Prawami do tego utworu dysponuje Wydawca – Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego. Bez zgody Wydawcy niedopuszczalne jest kopiowanie, rozpowszechnianie lub inne korzystanie z niniejszej książki w całości lub z jej fragmentów z wyjątkiem dozwolonego użytku osobistego lub publicznego.

ISBN 978-83-233-5499-4

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego
Redakcja: ul. Michałowskiego 9/2, 31-126 Kraków
tel. 12 663 23 80
Dystrybucja: tel. 12 631 01 97
tel. kom. 506 006 674, e-mail: sprzedaz@wuj.pl
Konto: PEKAO SA, nr 80 1240 4722 1111 0000 4856 3325

Mojej ukochanej małżonce od 50 lat, Kathleen Jackson

– WRM

Z myślą o następnym pokoleniu: wspaniałych i kochających
Jacobie, Stefanie, Mai i Nathanie Rollnickach

– SR

które są swobodnie dostępne, nie rozprzestrzenia się tak łatwo. Wydaje się, że za powodem, dla którego DM został przyjęty w tak wielu różnych środowiskach, zawodach, kulturach i językach oraz znalazł zastosowanie w tak szerokim zakresie wyzwań związanych ze zmianą, stoi coś więcej. Jest tak, jakby osoby *rozpoznawały* DM jako coś, co już znają. To nie jest dla nich całkowicie nowe lub dziwne podejście. Dla niektórych jest to jakby przyjaciel, z którym stracili na jakiś czas kontakt.

Napisanie tej czwartej edycji postawiło przed nami wiele interesujących wyzwań. Dla czytelników, którzy dopiero zapoznają się z tą metodą, książka ta stanowi wprowadzenie do DM. Inni słyszeli już o tej metodzie, być może dowiedzieli się o niej nieco z prezentacji lub lektur, i są zainteresowani zrozumieniem, jak ją praktykować. Jednocześnie jest to również autorytatywna książka na temat DM, do której ludzie zwracają się po dokumentację naukową i bardziej zaawansowane zrozumienie. Niektórzy czytelnicy są nauczycielami i trenerami, którzy pomagają innym rozwijać umiejętności. W jaki sposób mogliśmy pisać dla tych wszystkich odbiorców?

Pierwsze trzy wydania *Dialogu motywującego* rozrosły się pod względem rozmiaru i złożoności. Za każdym razem pojawiały się setki nowych badań wyjaśniających obietnice, procesy i ograniczenia metody. Moglibyśmy teraz napisać jeszcze większą i bardziej skomplikowaną czwartą edycję, ale bardziej przemawia do nas prostota. Kiedy zrozumiemy coś głębiej, może stać się możliwe wyjaśnienie tego jaśniej i przy mniejszym użyciu żargonu. Sędzia Sądu Najwyższego Stanów Zjednoczonych Oliver Wendell Holmes Jr. stwierdził: „Funta kłaków nie dałbym za prostotę po pierwszej stronie złożoności, ale oddałbym życie za prostotę po drugiej stronie złożoności”. W czwartym wydaniu podejmujemy wyzwanie przekazania prostoty po drugiej stronie złożoności w nadziei, że to, czego nauczyliśmy się przez dziesięciolecia, może być przydatne dla jeszcze szerszego grona osób profesjonalnie zajmujących się pomaganiem.

Dialog motywujący z pewnością jest obecnie stosowany w obszarach daleko wykraczających poza nasze początkowe wyobrażenia. Jest wykorzystywany nie tylko w poradnictwie i psychoterapii, ale także w opiece zdrowotnej, edukacji, żywieniu, coachingu, stomatologii prewencyjnej, sporcie, pracy socjalnej, zakładach poprawczych, w przywództwie i zarządzaniu. Należy zauważyć, że obejmuje to niektóre role zawodowe, które w mniejszym stopniu polegają na wprowadzaniu dyskretnych zmian